

ARCHIVES HISTORIQUES DE LA COMMISSION

COLLECTION RELIEE DES
DOCUMENTS "COM"

COM (78)499

Vol. 1978/0183

Disclaimer

Conformément au règlement (CEE, Euratom) n° 354/83 du Conseil du 1er février 1983 concernant l'ouverture au public des archives historiques de la Communauté économique européenne et de la Communauté européenne de l'énergie atomique (JO L 43 du 15.2.1983, p. 1), tel que modifié par le règlement (CE, Euratom) n° 1700/2003 du 22 septembre 2003 (JO L 243 du 27.9.2003, p. 1), ce dossier est ouvert au public. Le cas échéant, les documents classifiés présents dans ce dossier ont été déclassifiés conformément à l'article 5 dudit règlement.

In accordance with Council Regulation (EEC, Euratom) No 354/83 of 1 February 1983 concerning the opening to the public of the historical archives of the European Economic Community and the European Atomic Energy Community (OJ L 43, 15.2.1983, p. 1), as amended by Regulation (EC, Euratom) No 1700/2003 of 22 September 2003 (OJ L 243, 27.9.2003, p. 1), this file is open to the public. Where necessary, classified documents in this file have been declassified in conformity with Article 5 of the aforementioned regulation.

In Übereinstimmung mit der Verordnung (EWG, Euratom) Nr. 354/83 des Rates vom 1. Februar 1983 über die Freigabe der historischen Archive der Europäischen Wirtschaftsgemeinschaft und der Europäischen Atomgemeinschaft (ABl. L 43 vom 15.2.1983, S. 1), geändert durch die Verordnung (EG, Euratom) Nr. 1700/2003 vom 22. September 2003 (ABl. L 243 vom 27.9.2003, S. 1), ist diese Datei der Öffentlichkeit zugänglich. Soweit erforderlich, wurden die Verschlussachen in dieser Datei in Übereinstimmung mit Artikel 5 der genannten Verordnung freigegeben.

KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER

KOM(78) 499 endelig udg.

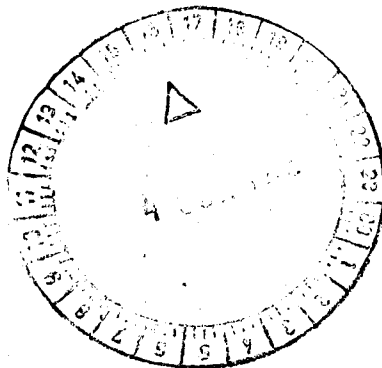
Bruxelles, den 3 oktober 1978.

HANDLINGSPROGRAM PÅ UDDANNELSESOMRÅDET PÅ FÆLLESSKABSNIVEAU

LIGE UDDANNELSESMULIGHEDER FOR PIGER

(sekundærtrinnet)

(Meddelelse fra Kommissionen til Rådet)

KOM(78) 499 endelig udg.

R E S U M E

Ved en resolution¹⁾ af 9.2.1976 vedtog Rådet og undervisningsministrene et første handlingsprogram på uddannelsesområdet. Tilvejebringelsen af lige muligheder for fri adgang til alle former for uddannelse blev fastslået som værende et vigtigt mål i uddannelsespolitikken i alle medlemsstater (pkt. IV, nr. 20). Det blev endvidere bestemt, at der på fællesskabsplan skulle foranstalles en udveksling af synspunkter og erfaringer angående ideer og tendenser med det formål at finde frem til de særlige områder, hvorpå der kunne gøres en fælles indsats (pkt. IV, nr. 21).

Nuværende dokument omhandler pigers situation på uddannelsessystemernes sekundærtrin. Når spørgsmålet om lige uddannelsesmuligheder for piger er det første emne, der tages op til behandling, skal dette ses i en bredere sammenhæng, nemlig sammen med Fællesskabets bestræbelser på at få gennemført ligebehandling af mandlige og kvindelige arbejdstagere, som medlemsstaterne allerede har givet deres tilslutning²⁾.

Denne meddelelse indeholder en analyse, Kommissionen har foretaget på grundlag af en rapport³⁾, som en ekspert har udarbejdet i samarbejde med kontaktpersoner, der er udpeget af de enkelte undervisningsministerier. Meddelelsen omfatter en sammenfatning af omfanget af, formen for og arten af den ulighed, der optræder i forbindelse med pigers uddannelse på sekundærtrinnet, og der stilles forslag om, på hvilke områder af fælles interesse der kan tages skridt til fælles aktioner i lyset af Rådets og undervisningsministrenes møde den 27. november 1978.

1) Resolution af 9.2.1976, EFT nr. C 38 af 19.2.1976.

2) Direktiv om ligebehandling af mænd og kvinder for så vidt angår adgang til beskæftigelse, erhvervsuddannelse, EFT nr. L 39 af 14.2.1976 og især Rådets erklæring nr. 2a om dette direktiv.

3) Rapporten er udarbejdet af dr. Eileen BYRNE og offentliggøres i nærmeste fremtid.

Handlingsprogram på uddannelsesområdet på fællesskabsplan

Lige uddannelsesmuligheder for piger (på sekundærtrinnet)

- I Indledning
- II Baggrunden for politisk planlægning
- III Områder af fælles interesse
- IV Forslag til aktioner

LIGE UNDERVISNINGS- OG UDDANNELSESMULIGHEDER FOR PIGER I ALDEREN MELLER 10 OG 18 ÅR

I. INDLEDNING

1. "Tilvejebringelse af lige muligheder for fuld adgang til alle former for uddannelse er et vigtigt mål i uddannelsespolitikken i alle medlemsstater, og det skal fremhæves, hvilken betydning dette, i forbindelse med den økonomiske og sociale politik, vil have for at opnå lige muligheder i samfundet." Denne principerklæring er indeholdt i punkt IV, nr. 20, i resolutionen vedtaget af Rådet og undervisningsministrene forsamlet i Rådet af 9. februar 1976 ¹⁾. Det siges desuden i resolutionen, at "der på fællesskabsplan [vil] blive foranstaltet en udveksling af synspunkter og erfaringer angående ideer og tendenser med det formål at finde frem til de særlige områder, hvorpå der kunne gøres en fælles indsats" (punkt IV, nr. 21). Behovet for særlige aktioner med henblik på at sikre piger lige muligheder på uddannelsesområdet blev understreget i punkt III, nr. 1, litra c), i resolutionen af 13. december 1975 vedrørende foranstaltninger med henblik på at forbedre forberedelsen af de unge til erhvervsarbejde og lette deres overgang fra uddannelse til arbejdsliv ²⁾.
2. Emnet "lige uddannelsesmuligheder for piger" må ses i en bredere sammenhæng, nemlig sammen med Fællesskabets aktion for at få gennemført ligebehandling af mandlige og kvindelige arbejdstagere. Fællesskabsdirektiverne om lige løn ³⁾ og om ligebehandling af mænd og kvinder for så vidt angår adgang til beskæftigelse, erhvervsuddannelse, forfremmelse samt arbejdsvilkår er, sammen med forslaget til Rådets direktiv om ligebehandling med hensyn til social sikring ⁵⁾, centreret om at fjerne diskriminerende

1) EFT nr. C 33 af 19.02.76.

2) EFT nr. C 303 af 30.12.76.

3) EFT nr. L 45 af 19.02.75.

4) EFT nr. L 39 af 14.02.76.

5) EFT nr. C 34 af 11.02.77.

lovbestemmelser og praksis. Det mere generelle emne "ulighed", i modsætning til "forskelsbehandling", mellem mænd og kvinder hvad beskæftigelse angår, blev taget op i et memorandum fra Kommissionen af 12. februar 1975. I de senere år har man især været optaget af at fjerne uligheder med hensyn til kvinders adgang til erhvervsmæssig uddannelse. Den europæiske Socialfond har gjort en positiv indsats, først i forbindelse med sine pilotprojekter og undersøgelser og for nylig i forbindelse med indførelsen af en særlig intervention til fordel for erhvervsuddannelsesprogrammer for kvinder ¹⁾. Det europæiske center for udvikling af Erhvervsuddannelse i Berlin beskæftiger sig også med kvindelige arbejdstageres situation.

3. Aktioner inden for beskæftigelse og erhvervsuddannelse kan imidlertid kun delvis opveje de uligheder, der i uddannelsesårene, inden overgangen til arbejdslivet indvirker på kvinders karrieremuligheder. Medlemsstaterne har erkendt, at fremskridt med hensyn til ligestilling inden for erhvervsuddannelse er snævert knyttet til spørgsmålet om lige muligheder for drenge og piger for så vidt angår undervisning og erhvervsuddannelse ²⁾.
4. Formålet med denne meddelelse er at give en kortfattet redegørelse for omfanget af, formen for og arten af den ulighed, der opstår inden for uddannelsen af piger på sekundærtrinnet, dvs. inden for aldersgruppen ca. 10-18 år. Der søges her foretaget en afgrænsning af særlige områder, hvor der inden for Fællesskabet kan sættes ind ved hjælp af fælles aktioner. Man har til fulde taget hensyn til det arbejde vedrørende lige uddannelsesmuligheder for piger, der er blevet udført af internationale organisationer som Europarådet, OECD, ILO, UNESCO og Nordisk Råd.

1) EFT nr. L 337 af 27.12.1977.

2) Rådets erklæring 2a vedrørende direktivet af 9.2.76.
(jf. Footnote 4, s. 1).

3) Denne korte redegørelse bygger på en rapport om lige uddannelsesmuligheder for piger, der er udarbejdet af en af Kommissionen udpeget ekspert, dr. Eileen Byrne, i samarbejde med kontaktpersoner, der er udpeget af de enkelte undervisningsministerier.

5. Der er god grund til at rette søgelyset mod sekundærtrinnet, når det er på dette stadium i skoleforløbet, at eleverne skal vælge mellem forskellige skoleformer eller forskellige undervisningskurser eller -programmer inden for skolen; nogle af disse valg er direkte knyttet til senere muligheder for erhvervsuddannelse og beskæftigelse. Næsten alle lande har en eller anden form for særlig forberedelse til arbejdslivet, herunder erhvervsvejledning, af elever i alderen fra 13 til 18 år. Debatten om fællesundervisning har mere relevans på sekundærtrinnet, idet der er forholdsvis flere skoler på dette trin end der er grundskoler, som er enten rene drenge- eller pigeskoler. Det er også på dette trin, at den fulde kønsmodning - der indtræder tidligere for pigernes vedkommende end for drengenes - skærper kvindelige og mandlige voksne "modellers" indflydelse på unge menneskers holdninger.
6. Men det, at man retter søgelyset mod sekundærtrinnet i skoleforløbet, mindsker ikke den betydning førskoleundervisning og grundskole har med hensyn til at præge børnene. Førskoleaktiviteter er allerede genstand for Uddannelsesudvalgets undersøgelser, der foregår på grundlag af resolutionen af februar 1976, medens primærtrinnet kan behandles særskilt på et senere tidspunkt.
7. Ligeledes formindskes betydningen af faktorer, som ligger uden for uddannelsessystemet, ikke af den vægt, der tillægges selve uddannelsessystemet ved opnåelsen af lige muligheder for piger og kvinder. Påvirkningen fra familien, fra det lokale socio-økonomiske miljø, fra forskellige kulturelle og religiøse traditioner, fra de jævnaldrene, massemedierne og underholdningsbranchen, hører til de faktorer, der anses for at udeve en dybtgående indflydelse på de unges adfærd og aspirationer. Uddannelsessektoren kan ikke ændre samfundet, men samfundet frembyder heller ikke nogen undskyldning for utilstrækkeligheder inden for uddannelsessystemet.

Hensigten med det foreliggende er derfor at undersøge de faktorer, der stiller sig hindrende i vejen for opnåelsen af lige muligheder for begge køn inden for uddannelse på sekundærtrinnet, og som er en del af eller direkte knyttet til uddannelsessystemet, eftersom det her drejer sig om hindringer, der kan ændres eller fjernes af uddannelsessystemet, eller som disse har

II. BAGGRUNDEN FOR POLITISK PLANLÆGNING

9. Problemerne i forbindelse med pigers underpræstation vol-
der i stigende grad uddannelsesmyndighederne bekymring.
Der er bred enighed om, at i vor tid og navnlig i det
21. århundrede, som børnene i dag uddannes til, bør uddan-
nelsen give såvel mænd som kvinder ret til at vælge: væl-
ge mellem heltids- og deltidsarbejde, vælge mellem at være
familieforsørger eller at være den af forældrene, som er
mest i hjemmet, samt mulighed for skiftende roller på ægte-
skabets og karrierens forskellige stadier. Den nuværende
økonomiske situation gør ikke skolerne mindre ansvarlige
for at uddanne alle elever, ikke blot drengene, til lønnet
beskæftigelse for en del, måske størstedelen, af deres liv.
På den anden side må alle unge, såvel drenge som piger, ud-
rustes til at tage del i ansvaret for husforelsen og børne-
nes opdragelse. Der er endvidere enighed om, at der må
tilbydes ethvert barn en uddannelse i overensstemmelse med
dets faktiske, og ikke formodede, personlige evner og indi-
viduelle behov snarere end på grundlag af forudfattede me-
ninger med hensyn til køn, hudfarve eller herkomst.
10. Undervisning på sekundærtrinnet er imidlertid generelt ka-
rakteriseret af udbredt underpræstation hos pigerne.
Dette fremgår delvis af den gennemsnitlige procentvise del-
tagelse af piger i første og anden del af sekundærtrinnet;
denne deltagelse varierer betragteligt fra land til land.
Et tydeligere sprog taler forskellen på de to køns delta-
gelse på de forskellige niveauer og inden for de forskelli-
ge skoleformer og linjer. Disse forskelle er som ventet
tydeligere i anden del end i første del.
11. Hvad angår erhvervsrettet undervisning på sekundærtrinnet¹⁾ er der gennemsnit-
ligt en lavere deltagelse af piger end af drenge. Det meste af den erhvervsrettet

1) Jf. rapportens afsnit 2.14 - 2.32.

undervisning, der følges af piger, har i mange lande tendens til at være afpasset efter traditionelt kvindorienterede erhverv, dvs. snævre faguddannelser der vanskeliggør overgang til andet erhverv. Hvis valgmuligheden er tilstede vælger piger desuden ofte et kortere uddannelsesforløb, der fører dem til et lavere kvalifikationsniveau end drengene. I lande, hvor der ikke er tilstrækkeligt med lærepladser, er det oftere piger end drenge, der må opgive at finde en læreplads.

12. Når det drejer sig om "akademisk" eller almen uddannelse synes problemerne i forbindelse med adgang eller faktisk deltagelse ikke at være de vigtigste. I de fleste, men ikke i alle lande viser den procentvise deltagelse i studieforberedende undervisning, at piger i forhold til drenge deltager i lige så høj eller højere grad. De foreliggende oplysninger tyder dog på, at piger oftest vælger kortere uddannelsesforløb i anden del eller forlader skolen uden at have fuldført en hel gymnasial uddannelse. Dette står i direkte forbindelse med den mindre tilgang af piger til de videregående uddannelser, som stadig præger billedet i alle lande. En anden urovækkende omstændighed er, at videregående studier, der vælges af piger, er udpræget pigestudier, hvilket klart skyldes påvirkning fra sekundærtrinets struktur og vilkår.

13. De i det foregående nævnte kønsrelaterede forskelle kan også ses i et bredere perspektiv og forklares ud fra mange andre faktorer der påvirker uddannelsespræstationerne, såsom socialgruppe, sproglig baggrund, etnisk oprindelse, bopæl i landdistrikter osv. Skønt køn kan være en mindre afgørende enkeltfaktor end f.eks. socialgruppe giver den kumulative virkning af flere ulighedsfaktorer anledning til særlige behov, der fordrer hastende indgreb.

III. OMRÅDER AF FÆLLES INTERESSE

14. Der kan inden for uddannelsessystemerne klarlægges forskellige faktorer eller hindringer, der enten direkte eller indirekte modvirker opnåelsen af større ligestilling. Disse hindringer kan optræde såvel inden for strukturen og tilrettelæggelsen af sekundærtrinets undervisning som inden for undervisningsplanerne eller mere uhåndgribeligt inden for skolernes sociale og psykologiske miljø, hvor lærerne kan spille en betydelig rolle. Disse forskellige områder, hvor der kan sættes ind, gennemgås enkeltvis i det følgende.

Struktur og tilrettelæggelse

15. Rene pige- eller drengeskoler kan udgøre en strukturel hindring for lighed, da pigeskoler måske tilbyder mere begrænsede undervisningsplaner eller faciliteter, navnlig for så vidt angår de traditionelle drængestudier som matematik, naturvidenskab, teknisk betonede fag og teknologi. Denne form for diskriminering kommer tydeligst til udtryk i de tilfælde, hvor erhvervsrettede fag og særlige skoler med erhvervsrettet undervisning fortsat orienteres efter og udelukkende forbeholdes det ene køn.
16. Indførelsen af fællesundervisning kan fjerne visse hindringer for uddannelsesmuligheder ved at give lige adgang til alle skemafag og til lærere inden for alle discipliner samt ved at skabe grundlag for en forbedret socialiserende undervisning takket være lærere af begge køn. En forhastet forpligtelse til at indføre fællesundervisning kan imidlertid føre til, at det ønskede mål ikke nås, og at der i stedet sker en skærpelse af de traditionelle kønsrollemonstre, såfremt de nødvendige midler og den nødvendige ekspertise ikke stilles til rådighed.

17. Indførelse af fællesundervisning af drenge og piger er klart mere problematisk i de lande, hvor staten ikke er alene om at udøve kontrol med henholdsvis drenge- og pigeskoler. I sådanne tilfælde kan nogle hindringer gøres mindre ved, at der stilles krav om, at der indføres en delvis fælles læseplan, der opfylder visse mindstekrav, og at lærere af det modsatte køn ikke udelukkes. Det kan tilføjes, at der er opnået mange positive resultater inden for opløsning af det traditionelle kontrol-lønsystem i såvel drenge- som pigeskoler.
18. Skønt der synes at være en øget tendens til at indføre almindelig fællesundervisning inden for EF foreligger der ikke nogen klart formuleret politik for, hvorledes denne skal gennemføres. Under alle omstændigheder er oprettelse og drift af skoler med fællesundervisning et aktuelt politisk spørgsmål i hele EF, hvorfor der bør foretages yderligere undersøgelser på grundlag af sammenligning af erfaringer fra de forskellige drenge- og pigeskoler og skoler for både drenge og piger.
19. Der kan findes yderligere hindringer i undervisningens struktur på sekundærtrinnet, der for såvel drenge som piger virker som en alvorlig motiveringshæmmende faktor. Systemer, der forhindrer unge mennesker i at forblive i deres gruppe af kammerater gennem skoleårene, fordi der stilles krav om at hele skoleår går om, har tendens til at tilskynde mange unge til at forlade skolen for tidligt. På samme måde kan den stramme opdeling af de enkelte grene eller linjer, som kan gøre det praktisk umuligt at gå over fra en gren til en anden, ligeledes forstærke skoletrætheden hos dårligt motiverede elever. Dette er særlig alvorligt i de uddannelsessystemer, hvor der kan ske en specialisering allerede i sekundærtrinnets første del. Man er begyndt at få øjnene op for disse problemer og en større fleksibilitet har kendetegnet de seneste reformer på sekundærtrinnet inden for EF.

20. Særlige programmer, der ikke følger de bestående strukturer, kan anvendes til at fremme ligheden og især til at hjælpe de dårligst stillede piger. Begrebet positiv diskrimination bliver efterhånden anvendt i en række lande i henseende til erhvervsuddannelse, der tager sigte på at gennemføre særlige programmer for piger på traditionelt mandsdominerende områder, indtil udviklingen vender, således at pigerne får mulighed for at indhente deres mandlige kammerater. Man kunne ligeledes forestille sig sådanne initiativer i første del af undervisningen på sekundertrinnet samt inden for uddannelses- og erhvervsvejledningen.

Undervisningsplanen

21. Uanset hvilken struktur sekundærskolerne har, er undervisningsplanen ofte en hindring for lige muligheder. På den ene side begrænser et hvilket som helst system med for tidlig specialisering, hvor der kan ske tilvalg og bortvalg af fag, og som giver piger mulighed for at holde op med grundlæggende fag som matematik og fysik, det senere valg af muligheder for videregående undervisning og beskæftigelse. På den anden side er elevernes mulighed for at vælge mellem teknisk betonede fag og huslige fag en alvorlig hindring for lighed på et senere undervisningsniveau og i arbejdslivet. Huslige fag, der ofte vælges af piger med beskædne boglige evner, har ofte kun meget lidt beskæftigelsesmessig relevans. Omvendt bevirker muligheden for at bortvælge de huslige fag, at mange drenge lægger at anerkende deres huslige og familiemæssige pligter senere i livet.
22. Ved at udskyde specialiseringen og ved at udarbejde en obligatorisk og afvejet grundundervisningsplan, hvortil kan komme tilvalgsfag, til undervisningspligtens ophør, kan der gøres en stor indsats for at give piger (og drenge) et bedre grundlag for deres senere valg af postgymnasial eller

erhvervsrettet uddannelse. De reformer, der for tiden sker med hensyn til undervisningsplanerne, således at der lægges mere vægt på teknologi i grundundervisningsplanen, kan være et nyttigt bidrag til at mindske tilbøjeligheden til at betragte en teknisk uddannelse som værende forbeholdt mænd. Undervisning i personlige relationer, sociale roller samt det forhold, at begge ægtefæller samtidig eller på skift kan have ansvar såvel i som uden for hjemmet, kan med fordel erstatte huslige færdigheder på et lavere niveau og indgå som en del af den obligatoriske undervisningsplan for begge køn.

23. Den udbredte opfattelse af manden som den herskende og det fastlåste kønsrollemønster, som undervisningsmedierne og undervisningsmaterialet er eksponent for, er måske hvad undervisningsplan angår den mest åbenbare hindring for lige uddannelsesmuligheder, og har samtidig en uheldig social indflydelse, idet den mindsker pigernes motivation og aspirationer. Nogle medlemsstater har taget skridt til at revidere undervisningsmaterialet på baggrund heraf og i nogle tilfælde til at afstikke retningslinjer for udarbejdelse af nyt materiale. Dette er en betydningsfuld opgave, også i lande hvor der ikke er central kontrol med hverken indholdet af undervisningen eller undervisningsmaterialet.

Lærerstaben

24. Mange af de sociale og psykologiske faktorer, der er bestemmende for pigers uddannelse og karrieremæssige aspirationer ligger uden for undervisningsmyndighedernes indflydelsesområde. I skolemiljøet er der imidlertid rig lejlighed til at forsøge at modarbejde og ikke forstærke adfærdsmønstre, der skyldes en socialt betinget opfattelse af kønsrollerne. Lærerne har i deres daglige kontakt med drenge og piger en privilegeret mulighed for at sætte spørgsmålstegn ved andres opfattelser af f.eks. kvindens rolle i hjemmet og af hvad der er "mandsarbejde" og "kvindearbejde". Lærere, især dem, der beskæftiger sig med personlig rådgivning og

erhvervsvejledning, kan gøres mere bevidste over for visse psykologiske og udviklingsmæssige faktorer, såsom pigers tidligere fysiske udvikling, forældrenes indflydelse, pigerens mangel på ambitioner, deres ønske om ikke at stille drengene i skyggen i ungdomsårene, osv. Der kan gøres større brug af efteruddannelsesprogrammer for og grunduddannelse af lærere, således at lærere og erhvervsvejledere gøres bedre rustede til at overvinde de ugunstige virkninger af et implicit fastlåst kønsrollemønster i undervisningsplanen.

25. En bedre kønsmæssig fordeling blandt lærerne, for så vidt angår skoletrin (børnehaveklasse, primærtrin, sekundærtrin), fagområde (humanistiske fag, videnskabelige fag og praktiske fag) og især ledelsesniveau kunne få en endnu mere vidtgående indflydelse på børns opfattelse af kønsroller i deres skoletid. I nogle lande er der i den sidste halve snes år sket et fald i det forholdsmæssige antal kvinder i ledende stillinger, ofte som et resultat af omorganisering og ironisk nok af indførelsen af fællesundervisning. Der har ligeledes været en tendens til at polarisere de kvindelige og mandlige læreres roller med hensyn til de administrative pligter, der findes på store nye skoler. En strukturel omlægning af lærerpersonalets sammensætning er blevet en vigtig faktor i planlægningen af uddannelsespolitikken i mange lande, efterhånden som antallet af lærere reduceres i takt med det faldende fødselstal. Dette giver mulighed for at udarbejde programmer for den personalemæssige udvikling med henblik på at opnå en bedre kønsmæssig balance mellem lærerne.

Statistik og anvendt forskning

26. Der er stadig ikke forsket nok i, hvor piger befinder sig i uddannelsessystemet, hvorledes deres relative præstationer er, og på hvilken måde deres motivation og udvikling adskiller sig fra drenges. Der er stort behov for et samordnet og planlagt forskningsprogram og for,

at samtlige uddannelsesstatistikker opdeles på køn i det mindste i de næste ti år, for at muliggøre en mere effektiv kontrol (og for at bidrage til at aflive nogle af de myter, der præger debatten om forskelsbehandlingen mellem kønnene). I undersøgelser vedrørende elevernes præstationer, vedrørende tilrettelæggelsen af undervisningsplanen eller ledelsen af skolen bør for eftertiden altid indgå en undersøgelse af de kønsbestemte forskelle.

III. FORSLAG TIL AKTIONER

27. At give piger muligheder for at opnå større lighed på det uddannelsesmæssige område er et langsigtet mål, som uddannelsesmyndighederne kan yde et væsentligt bidrag til at nå ved at foretage en tilpasning af uddannelsesstrukturer, undervisningsplaner samt personalepolitik. På grund af samspillet mellem juridiske, administrative og holdningsmæssige faktorer er dette omtilædelige områder at gå i gang med. Inden for Fællesskabet har der hidtil været forbausende få undersøgelser af eller praktisk erfaring med gennemførelse af foranstaltninger til løsning af ovennævnte problemer. En fælles aktion inden for forskning og udvikling kunne derfor være et værdifuldt bidrag til virkeliggørelsen af dette mål i medlemsstaterne.
28. Det foreslås derfor, at der udarbejdes et program til forelæggelse for Rådet og undervisningsministrene, forsamlet i Rådet; hovedvægten bør lægges på følgende emner, der er udpeget som værende af fælles interesse:
 - a) planlægning og gennemførelse af fællesundervisning,
 - b) tilrettelæggelse af kompensatoriske programmer specielt for piger i første del af undervisningen på sekundærtrinnet og som led i erhvervsvejledningen,
 - c) tilrettelæggelse af grundundervisningsplaner og indførelse af nye obligatoriske fag såsom teknologi og hjemkundskab;

- d) indførelse af en ny personalepolitik med henblik på en bedre kønsmæssig balance mellem lærerne, især i forbindelse med rekruttering og forfremmelse af lærere;
 - e) indførelse af nye undervisningsmoduler for at øge lærernes og det rådgivende personales bevidsthed over for de sociale og psykologiske faktorer, der er involveret;
 - f) forbedring af statistik og forskning vedrørende uddannelsesmæssig lighed for piger og udveksling af oplysninger herom mellem medlemsstaterne.
-

B I L A G

FORANSTALTNINGENS BETEGNELSE: Lige uddannelsesmuligheder for piger (undervisning på sekundærtrinnet)

Finansieringsoversigt til budgetmyndigheden vedrørende forslag til nye foranstaltninger.

1. Artikel i budgettet

392 - Udgifter vedrørende aktioner på uddannelsesområdet.

2. Konti i budgettet

Konto 3920 - pkt. 21.3 (lige muligheder)

3. Retsgrundlag

Resolution af Rådet og undervisningsministrene forsamlet i Rådet den 9. februar 1976, omfattende et handlingsprogram på uddannelsesområdet (EFT, C 38 af 19.2.1976), og især pkt. IV, nr. 20-21 i resolutionen, der lyder således:

20. Tilvejebringelse af lige muligheder for fri adgang til alle former for uddannelse er et vigtigt mål i uddannelsespolitikken i alle medlemsstater og det skal fremhæves, hvilken betydning dette, i forbindelse med den økonomiske og sociale politik, vil have for at opnå lige muligheder i samfundet.

21. Sideløbende med medlemsstaternes foranstaltninger vil der på fællesskabsplan blive foranstaltet en udveksling af synspunkter og erfaringer angående ideer og tendenser med det formål at finde frem til de særlige områder, hvorpå der kunne gøres en fælles indsats. Denne drøftelse skal i begyndelsen koncentreres om følgende spørgsmål:

a) ...

b) udformningen af den obligatoriske uddannelse sidste år på en sådan måde, at alle børn får mulighed for fuld personlig udfoldelse; vedtagelse af sådanne foranstaltninger, som er nødvendige for at hjælpe på dette område, alt efter deres personlige lyst og evner samt deres faglige muligheder.

4. Formål

4.1. Generelt formål

At fremme tilvejebringelsen af lige muligheder for fri adgang til alle former for uddannelse og lette udformningen af den obligatoriske uddannelses sidste år på en sådan måde, at alle børn, og især piger, får mulighed for fuld personlig udfoldelse.

4.2. Specifikt formål

- a) Bidrag til en udveksling af synspunkter og erfaringer angående ideer og tendenser på dette område.
- b) På grundlag af et mere præcist politisk mandat at udarbejde forslag til fælles foranstaltninger.

5. Foranstaltningens finansielle virkninger (i ERE)

5.0. Finansielle virkninger på udgiftssiden

Ingen ud over hvad der allerede er påregnet under det pågældende kapitel i forslaget til budget for 1979.

5.1. Finansielle virkninger på indtægtssiden

Ingen.

6. Finansiering

6.0. - 6.2.

Finansiering er mulig gennem bevillinger opført under det pågældende kapitel i forslag til budget for 1979 (højest 50 000 ERE)

6.3. Bevillinger, der skal opføres på fremtidige budgetter:

Ingen på grundlag af nærværende meddelelse.

7. Supplerende oplysninger om det personale, der er nødvendigt til gennemførelse af foranstaltningen

Ingen, da der kun er tale om forberedende arbejde i 1979.